

Strona czasopisma: <http://analit.agh.edu.pl/>

Falszerstwo doskonałe - Vermeer i Meegeren

Urszula Kosior

AGH Akademia Górniczo-Hutnicza, Wydział Inżynierii Materiałowej i Ceramiki, al. Mickiewicza 30, 30-059 Kraków, Polska

---

ABSTRAKT: Falszerstwa dzieł sztuki od zawsze są olbrzymim problemem w świecie sztuki. Powody fałszerstw mogą być różne, począwszy od korzyści materialnych po chęć zemsty. I właśnie ten ostatni powód był głównym motorem działania Han van Meegerena, którego obrazy uważano za oryginalne dzieła Jana Vermeera. Meegeren sprzedał co najmniej 6 podrobionych prac Vermeera oraz kilka dzieł innych twórców. Han van Meegeren dołożył wielu starań, by jego prace zostały uznane za wiarygodne, wymagało to od niego wielu prób i cierpliwości. Musiał dobrać odpowiednie podłoże, używać podobnych substancji, podobnej techniki malowania, czy uzyskać odpowiednie postarzenie wierzchnich warstw obrazu, ale ostatecznie osiągnął sukces. Najwięksi ówczesni znawcy nie mieli wątpliwości uznając te dzieła za prawdziwe. Dopiero po odkryciu schowanych skradzionych obrazów Vermeera dostrzeżono błędy w ocenie autentyczności. Przeprowadzono kolejne analizy, które pozwoliły na odkrycie prawdy. Do metod stosowanych w analizie obrazów należą przede wszystkim testy chemiczne i mikrochemiczne, spektroskopia, spektrografia oraz badania ultrafioletem i w podczerwieni. Za pomocą mikroskopu można określić „starzenie się” wierzchnich warstw farby, oraz zbadać pigmenty. Ultrafiolet pozwala wykryć, czy pod obrazem był wcześniej namalowany inny obraz. Z kolei spektroskopia daje możliwość zbadania pigmentów, spoiw, klei i werniksów i ustalenie w jakim stopniu łączą się z konkretną epoką.

Literatura

- [1] <https://sztukadluga.com/2013/07/21/falszerstwa-dziel-sztuki-potwierdzanie-autentycznosci-obrazu/>
- [2] <https://zabytkoznawcy.wordpress.com/2013/07/24/niedoceniony-geniusz-han-van-meegeren/>
- [3] F. Wynne, To ja byłem Vermeerem : narodziny i upadek największego fałszerza XX wieku, Dom Wydawniczy Rebis, Poznań 2008
- [4] P. Słowiński, Falszerz : Han van Meegeren - człowiek, który oszukał Göringa, Videograf II Chorzów 2010
- [5] <http://www.meegeren.net/fakes.php>